

ΙΤΑΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΤΖΙΝΟ ΒΕΝΕΤΣΙΑΝΙ

ΤΟ ΤΑΞΕΙΔΙ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

ΗΝ οικογένεια του Ένεα Ματία τη θάραινε μία μεγάλη κατάρα. Όλα τ' άρσενικά παιδιά του είχαν μεγαλώσει με χιλιατά θάσασα για να πεθάνουν πριν άκόμη χαροῦν την συζυγική εύτυχία. Πρώτος ό Πάολο, κρεμάστηκε από ένα δέντρο του κήπου. Έκει τον θρήκε, με την άνατολή του ήλιου, ό πατέρας του. Άφισε κάτω την άξίνα του, κύτταξε με μάτια τρελλού τον πεθαμένο γιού του κι άναπύρισε. Νόμισε ότι τά μελανισμένα χέλιου του είχαν φθιθυρίσει:

—Ό Τζιοβάνι Μαλασπίνι εκδικείται!

Κι' αλήθεια, ό Πάολο δέν είχε κανένα λόγο για να κρεμασθή. Είχε πάρει τό δίπλωμα του, ήταν διακριμένος πρώτος μηχανικός στο έργοστάσιο του Άλμπέρτο Κόρα κι είχε μία πολύ ώμορφη φίλη που τον άγαπούσε. Και να τώρα ξαφνικά που ό πατέρας του τον εύρισκε κρεμασμένο.

Χωρίς να χύση οὔτ' ένα δάκρυ, τον πήρε στην άγκαλιά του, έκοψε με τό κλαδευτήρι του τό τεταμένο σχοινί και κατόπιν μ' ένα σιναγμό, τον έτάκωσε στη γλήη. "Υστερα κάθισε δίπλα του και τον κύτταξε με παράπονο. "Ενοιθε τώρα ότι είχε χάσει τη δύναμή του και τά χρόνια του τον θάραιναν περισσότερο. Τό στήθος του φούσκωνε από τους λυγμούς.

Μά ό Πάολο δέν άκουγε τά μοιρολόγια του. Ήταν χλωμός, άκίνητος, ένα κομμάτι μάρμαρο. Ό γέρος γύρισε μ' άργό θήμα έπειτα από λίγο στο σπίτι για να φέρη τό θλιβερό μόνημα. Ή γυναίκα του έζέσπασε σέ κατάρες και σέ σπαραχτικές φωνές. Οί ύπηρετες κύτταξαν ό ένας τον άλλο με φόθο. Είχε γουστό να τους έξάπρνε κι' αυτούς τό ξεκληρίσιμα των Ματία!...

Ό Πάολο Ματία θάρηκε ώστόσο με κάθε μεγαλοπρέπεια. "Ολή καλή κοινωνία της Νεάπολης άκολούθησε την κηδεία του και τον συνώδεψε ως τον οικογενειακό τους τάφο. Από εύγένεια δέν θέλησαν να σχολιάσουν τό λόγο για τον όποιο είχε κρεμασθή. Κι' ώστόσο ήταν πολύ παράδοξος ό θάνατός του. Ό Πάολο Ματία είχε άποτύχει στο διαγωνισμό των πολιτικών μηχανικών. "Ενας Μαλασπίνι κατώρθωσε να πείση τους καθηγητές να τον όπορρψουν. Κι' ό Πάολο που έσπύριζε την έπιτυχία της καριέρας του άπ' αυτή τη θεία, είδε ότι ήταν χαμένος κι' ότι δέν μπορούσε πεία να παντρευτή την Μπιανκά. "Ετσι στην άπεισίω του, κατέθηκε στον κήπο του σπιτιού και κρεμάστηκε χωρίς ν' άποκαιρητήση κανένα και χωρίς να γράψη δύο λόγια όπως συνήθιζον να κάνουν όσοι αυτοκτονούν.

Ό Ένεα κ' ή γυναίκα του θυβήθηκαν στο πένθος. Τ' άλλα τρία ίσιδιά τους ώστόσο προσπάθησαν να τους παρηγορήσουν κι' απέφευγαν να κάνουν λόγο για τον Πάολο.

Ξαφνικά, ένα χρόνο κατόπιν, ό Έρνέστο, ό δεύτερος γιός του, γυρίζοντας ένα θράδυ με τ' άλογό του από τά κτήματα, έπεσε στη θαθεία χαράδρα που θρισκόταν άριστερα στο δρόμο και σκοτώθηκε. Τήν είδηση την έφεραν στο σπίτι τον μερικοί χωριάτες που τον είχαν συναντήση. Τόν είχαν δή να τρέχη σαν δαιμονιμένος. Τ' άλογό του είχε άφηνίσει κι' έβγαζε άφρούς από τό στόμα. Κάποιος που θέλησε να τό σταματήση και να τον γλιτώση από τό θάνατο κτύπησε με δύναμη στο δρόμο. Κι' ό Έρνέστο, ό δεύτερος γιός του Ένεα Ματία χάθηκε στο θάσαθρο.

Τήν άλλη μέρα, ένας έμιλος εργατών προσπάθησε να θρή τό πτώμα του. Οί τολμηροί χωριάτες δεμένοι με σχοινιά κατέθηκαν στη θαθεία χαράδρα. Μάτιας όμως έψαξαν παντού. Βρήκαν γέθιας τό πτώμα του άλόγου, μά τό πτώμα του Έρνέστο είχε εξαφανισθή. Τρομο-

κρατημένοι κούνησαν τά σχοινιά για να τους άνεβάσουν άπάνω και διηγήθηκαν ότι ό άτυχος Έρνέστο είχε φαγωθή από τό στοιχειό της χαράδρας.

Τότε ό τριτος γιός του Ματία, ό Άντζελο, δήλωσε ότι αυτός θα εύρισκε τό πτώμα του Έρνέστο κ' είπε να τον δέσουν σφιχτά από τη μέση με τά μακριά σχοινιά. Ό πατέρας του προσπάθησε να τον έμποδίση. "Ενα προαίσθημα του έλεγε ότι δέν θα ξανάβλεπε τό γιού του. Κι' αλήθεια, ό Άντζελο δέν είχε φτάσει άκόμη στη μέση της χαράδρας, όταν άκούστηκε ένα τόσο άγριο ούρλιαστο ώστε οι χωρικοί νομίζοντας ότι εινε τό στοιχειό του θάράθρου, παράτησαν τό σχοινί κι' ό Άντζελο σκοτώθηκε στους θράχους. Κι' όμως ό ίδιος ό άτυχος Άντζελο είχε γυάλει αυτή τη σπαραχτική κραυγή γιατί είχε άντικρύσει τό παραμορφωμένο πτώμα του άδελφού του να κρέμεται καρφωμένο σ' ένα χοντρό κλαδί.

Ό Ένεα Ματία περισσότερο πεταμμένος παρά ζωντανός, γύρισε στο σπίτι και κλειδώθηκε στο δωμάτιό του. Δέν θήηκε από κει, παρά μονάχα όταν έπέστρεψε ό πέταρτος γιός του από τη Φλωρεντία. Πέντε χρόνια θρισκόταν μακριά τους κλεισμένοι στη στρατιωτική σχολή. Και να τώρα που ό ώμορφος Άλμπέρτο είχε έρθει πάλι στη Νάπολι ντυμένος με κομψότητα και μ' ένα όλόχρονο άσπρο στις γαλάσιες έπαμβίσεις του. Ό Ένεα Ματία τον έσφιξε στην άγκαλιά του μ' ύπερηφάνεια κι' έκλαψε πολύ, άδιαφορώντας που ήταν μπροστά ή γυναίκα του κι' οι ύπηρετες.

Άπό εκείνη τη μέρα ξανάρθε πάλι ή χαρά στο σπίτι του Ματία. Ό Άλμπέρτο με την εύθυμία του και την άφρονιστία του είχε δώσει καινούργιες δυνάμεις στον πατέρα του που τον καμάρινε με την ώμορφη σολή του.

Μά ό Άλμπέρτο δέν έμοιαζε καθόλου με τ' άλλα αδελφια του. Ήταν ένας έλεινός χαρακτήρας. Πίσω από τό γέλιο του και την ώμορφη εμφάνισή του έκρυβε μία καρδιά γεμάτη κακία. Άδιαφορώντας για τις οικονομικές στενοχώριες του πατέρα του, έζώδνε στα χαρτοπαίγνια της Νεάπολης ένα σωρό λεφτά, γλεντούσε μ' εύθυμες γυναίκες κ' ύστερα ξαναγύριζε πάλι στο ήσυχο προάστειο για να πάρη άλλα λεφτά από τό γέρο Ματία.

Μέσα σ' ένα μήνα είχε σκορπίσει έκαστό χιλιάδες λιπρέτες! Έπειτα, χωρίς καθόλου να στενοχωρηθή, έφυγε για τη Ρώμη, όπου έμενε τό σύνταγμα στο όποιο έπρόκειτο να παρουσιασθή. Πέρασαν άκόμη λίγιοι μήνες.

Μία μέρα, ό Ένεα Ματία έλασε ένα γράμμα που τον άνησχυσε. Ό γιός του, κινδύνευε να καταστραφή. Είχε χάσει ένα μεγάλο ποσό στα χαρτοπαίγνια της Ρώμης κι' άν δέν τό πλήρωνε στην ώριαμένη προθεσμία ήταν χαμένος. Ό πατέρας του θύμωσε και σκέφτηκε να τον άποκληρώση. Μά ή σκέψη ότι θα έχανε κι' αυτόν άκόμη τό γιού του, τον τελευταίο, τον έκανε ν' ανατρίχιαση. Χωρίς να ξέρη τί κάνει, πούλησε τά κτήματά του και του έστειλε τό ποσόν που του έζήτησε. Ό Άλμπέρτο είχε σωθή. Ό Ματία δέν είχε ήσυχάσει. Νόμιζε ότι είχε γλυτώσει αυτό τό παιδί του από την κατάρα του Τζιοβάνι Μαλασπίνι.

Δέν πέρασαν όμως ούτε τρεις μήνες, όταν ένα γράμμα που συνταγματάρχη του Άλμπέρτο, του άνήγγειλε με λίγα σοβαρά λόγια, ότι ό γιός του είχε σκοτώθη από άπροσεξία στα τελευταία γυμνάσια.

Ό Ένεα Ματία λιποθύμωσε από τον πόνο του. "Ενοιθε, ότι όλες ή δυνάμεις του τον είχαν έκαταλείψει. Ήταν κατεστραμμένος, δέν είχε λεφτά κ' είχε έζώδψει άκόμη και την προικία της κόρης του της Μαργαρίτας για να σώση τον Άλμπέρτο. Κι' όλ' αυτά είχαν πάει χαμένα, έτσι, μ' ένα τυχαίο δυστύχημα. Ό Ματία δέν είχε όμως άκόμη άπελπισθή. "Αν μπορούσε τουλάχιστον να παντρευή την κόρη του, θα γλύτωνε από τις τύψεις και τις στε-

—Εινε άρρωστο ; ρήθηκε, σκύβοντας πάνω από τό μαρμό.

(Η συνέχεια εις την σελ. 852)

